

РОЗДІЛ 8. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ
ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІВИКОРИСТАННЯ НОВИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ НАВЧАННІ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВTHE USE OF NEW INFORMATION TECHNOLOGIES IN TEACHING ENGLISH
TO STUDENTS-PHILOLOGISTS

Стаття присвячена використанню нових інформаційних технологій (НІТ) для сприяння розвитку творчого потенціалу студентів факультету іноземних мов, медіа та психології Міжнародного гуманітарного університету, які готуються за спеціальністю В 11 Філологія (Переклад) з метою формуванню компетентних, ініціативних і критично мислячих особистостей, здатних до адаптації в умовах сучасної освіти.

В якості інформаційних технологій в процесі навчання англійської мови застосовано мультимедійний навчальний комплекс (МНК) з IP-адресою «pnpu-quest.at.ua», розроблений авторкою статті. Цей комплекс, як і будь-який сайт, становить сукупність електронних документів (файлів), об'єднаних під однією адресою. Впровадження в навчальний процес розробленого МНК дозволило одночасно використовувати різні форми надання інформації в комп'ютерній мережі та її обробку, тобто працювати в єдиному об'єкті створеного веб-сайту. Розроблений веб-сайт можна визначити таким чином: за доступністю сервісів – як відкритий; за природою змісту – як динамічний; за фізичним розташуванням – як сайт в Інтернеті; за схемою надання інформації – як тематичний. Детальний опис структури і змісту МНК викладено в основному матеріалі дослідження.

Як відомо, серед різноманітності нових педагогічних технологій певний інтерес становить проектне навчання з використанням НІТ, яке відрізняється кооперативним характером виконання завдань. Воно є творчим за своєю суттю і орієнтоване на розвиток особистості студента. Суть проектно-методики полягає в тому, що мета занять і засоби її досягнення визначаються самими студентами на підставі їхніх інтересів, індивідуальних особливостей, потреб, мотивів, уподобань, здібностей. Детальний опис змісту проектно-діяльності в процесі вивчення англійської мови із застосуванням НІТ викладено в основному матеріалі дослідження.

Принципова спільність використання НІТ при навчанні англійської мови дозволяє відносити всі ці технології до одного напрямку, який передбачає посилення активної взаємодії викладача і студентів, їхнього спілкування з метою прискореного засвоєння знань, формування вмінь і навичок англійської мови, що відбувається за рахунок більш активної взаємодії на підставі психологічних і особистісних можливостей, які є у розпорядженні викладача та студентів, закладених в систему взаємодії і взаємодій, що характерні для навчального процесу при використанні НІТ. Для активізації засвоєння студентами англійської мови всі необхідні документи були надіслані на поштові скриньки студентів.

Бесіди зі студентами та результати поточного контролю навчання англійської мови показали позитивний вплив використання НІТ на успішність студентів при навчанні англійської мови.

Ключові слова: англійська мова, нові інформаційні технології.

The article is devoted to the use of new information technologies (NIT) to promote the development of the creative potential of students of the Faculty of Foreign Languages, Media and Psychology of the International Humanitarian University, who are studying in the specialty B 11 Philology (Translation) with the aim of forming competent, proactive and critically thinking individuals capable of adapting to the conditions of the modern world.

As information technology in the process of teaching English, a multimedia educational complex (MEC) with the IP address "pnpu-quest.at.ua", developed by the author of the article, was used. This complex, like any site, is a set of electronic documents (files) combined under one address. The introduction of the developed MEC into the educational process allowed the simultaneous use of various forms of providing information in a computer network and its processing, that is, working in a single object of the created website. The developed website can be defined by the availability of services - as open; by the nature of the content - as dynamic; by physical location - as a site on the Internet; by the scheme of providing information - as thematic. A detailed description of the structure and content of the MEC is set out in the main material of the study.

As is known, among the variety of new pedagogical technologies, project-based learning using NIT is of particular interest, which is characterized by the cooperative nature of task completion. It is creative in its essence and is focused on the development of the student's personality. The of the teacher and students, their communication with the aim of accelerated assimilation of knowledge, the formation of skills and abilities of English-language communication, which occurs due to more active interaction based on the psychological and personal capabilities available to the teacher and students, embedded in the system of interactions and relationships that are characteristic of the educational process when using NIT in teaching. To activate the acquisition of English by students, all necessary documents have been sent to the students' mailboxes.

Interviews with students and the results of ongoing monitoring of English language learning showed a positive impact on students' success in learning English using new information technologies, namely: MEC with the IP address "pnpu-quest.at.ua" and project-based learning using NIT.

Key words: English language, new information technologies.

УДК 378.016:811.111

DOI <https://doi.org/10.32782/ip/89.61>

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

Смельянова Д.В.,
orcid.org/0000-0003-2743-319

канд. пед. наук,
доцент кафедри романо-германської
філології та методики викладання
іноземних мов
Міжнародного гуманітарного
університету

Постановка проблеми у загальному вигляді.

Як показав досвід науковців, використання інформаційних комп'ютерних технологій при навчанні англійської мови сприяє розвитку творчого потенціалу тих, хто навчається, стимулює критичне мислення та накопичення інформації, створює активне навчальне середовище, надає можливість спілкуватися між собою та носіями англійської мови в англійськомовних країнах і, таким чином, значно підвищує комунікативну компетентність, як провідну ідею при навчанні англійської мови. Залучення комп'ютерних мереж не лише поглиблює розуміння матеріалу, а й сприяє розвитку навичок застосування Інтернету, розвиває комунікацію, лідерство та співпрацю, дозволяє краще пристосувати навчальний процес до реальних життєвих ситуацій.

Застосування проектного методу при навчанні англійської мови передбачає виконання комплексного завдання або проекту і розглянуто в дослідженнях багатьох авторів. Показано, що цей метод розвиває важливі навички сучасного життя, а саме: критичне мислення, вміння планувати процес, досліджувати інформацію, приймати рішення та вирішувати проблеми. У процесі виконання проектів важливо, що учні і студенти вчаться працювати в командах, що сприяє розвитку комунікаційних навичок і вмінню співпрацювання. Вони вчаться організовувати свою роботу, визначають етапи виконання завдань і відповідають за кінцевий результат, що допомагає їм розвивати почуття відповідальності за свої дії та готує до майбутнього життя.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дослідження науковців показали, що застосування НІТ при навчанні іноземної мови стимулюють у студентів і учнів креативність, розвивають критичне мислення, формують навички співпраці, перетворюють процес навчання англійської мови в бажаний, творчий процес, роблять тих, хто навчається, активними учасниками навчального процесу, підвищують їхню відповідальність за результати навчання.

Зупинимось на аналізі останніх досліджень і публікацій з даної теми.

Дослідження, проведені О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецької та ін., присвячено формуванню у майбутніх учителів англійської мови при застосуванні НІТ загальних уявлень про теорію навчання іноземних мов і культур, про методичні засади формування іншомовної комунікативної компетентності, про закономірності організації та забезпечення процесу навчання іноземних мов і культур у різних типах навчальних закладів. Автори зазначають, що крім використання готових комп'ютерних програм при навчанні іноземних мов учителі можуть створювати свої власні комп'ютерні вправи для формування різних компонентів іншомовної комунікативної компетентності, адаптованих до рівня підготовки учнів [1, с. 133].

О. Бабенко вважає, що впровадження інформаційних технологій в процес вивчення англійської мови сприяє розвитку творчого та критичного мислення, формуванню професійної компетентності студентів, дозволяє розширювати співпрацю викладача і студентів, спонукає студентів мислити креативно і нестандартно та допомагає формувати такі навички, як винахідливість, уява, конструктивна критика [2, с. 348].

А. А. Заслужена визначає що одним зі шляхів вдосконалення підготовки філологів з англійської мови та літератури у ВНЗ України є приділення уваги розвитку в студентах навичок, пов'язаних із використанням інформаційних технологій, та сумісної роботи над створенням Вікі ресурсу, веб-сайтів за темами занять, які дозволяють спільно створювати, редагувати та керувати інформацією через браузер [3, с.61].

Значну увагу науковці приділяють застосуванню методів проектів при навчанні англійської мови, їх змісту, специфіці та шляхам їхньої реалізації з використанням інтернет технологій. Так, на підставі аналізу літературних джерел, Л. М. Лазаренко дійшла висновку, що застосування методу проектів є найбільш перспективним методом навчання англійської мови, оскільки застосування цього методу підвищує мотивацію студентів до оволодіння мовою, створює умови для творчої самореалізації здобувачів вищої освіти, підвищує їхню мотивацію до оволодіння англійською мовою, сприяє здатності орієнтуватися в інформаційному просторі та самостійно конструювати свої знання [4, с. 66]. Як одну з ідей реалізації проектної діяльності при навчанні англійської мови автор рекомендує використання інтерактивних методів за допомогою створення веб-сайтів, які є, як відомо, електронним документом, який можна переглядати через Інтернет, і містять необхідну інформацію з набором пов'язаних сторінок у вигляді текстів, зображень, відео тощо, яка доступна через веб-браузер за унікальною адресою (URL) [4, с. 68].

І. В. Волошанська, спираючись на аналіз праць, присвячених застосуванню методу проектів в процесі навчання іноземних мов, зазначає, що ця проблема є надзвичайно актуальною і передбачає виховання вільної, самостійної, всебічно розвинутої особистості. Серед практичних дій реалізації проектів при навчанні іноземної мови автор також, як і Л. М. Лазаренко, наголошує на необхідності створення веб-сайтів [5, с.21].

Отже, як свідчать результати досліджень [1-5] і власний досвід авторки цієї статті [6], використання НІТ при навчанні англійської мови дозволяє учням і студентам, перш за все, підвищити комунікативні здібності та навички, мотивацію навчання мови та зробити процес навчання мови бажаним і захоплюючим, оволодіти інтернет-технологіями при створенні веб-сайтів, відеоматеріалів і презентацій,

підвищити інтерактивну взаємодію між студентами, між студентами і викладачами та безпосередньо спілкуватися з носіями англійської мови.

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми. Майже всі літературні джерела, а саме, підручники і статті, в основному, присвячені теорії і практиці навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах та підготовці майбутніх учителів іноземних мов до професійної діяльності. В цих дослідженнях мало уваги приділяється розвитку комунікативної компетентності за допомогою створення веб-сайтів, змісту і результатів їхніх застосувань в процесі навчання англійської мови. В дослідженнях, присвячених проектної діяльності не наводяться теми проєктів.

Мета статті. Метою представленої статті є застосування НІТ при навчанні студентів Міжнародного гуманітарного університету, які проходять професійну підготовку на факультеті іноземних мов, медіа та психології за спеціальністю «Філологія (переклад)» при викладанні дисципліни «Практичний курс основної іноземної (англійської) мови» на кафедрі романо-германської філології та методики викладання іноземних мов.

В якості НІТ у процесі навчання англійської мови застосовано мультимедійний навчальний комплекс з IP -адресою «rpru-quest.at.ua», розроблений авторкою статті, про що викладено детально в наступному розділі статті.

Виклад основного матеріалу. Зупинимось на характеристиках, структурі та вмісті розробленого мультимедійного навчального комплексу «rpru-quest.at.ua», докладно описаного в дисертації авторки статті [6]. Відповідна інформація не була опублікована авторкою в періодиці, тому треба докладно розглянути вміст цього інтернет-ресурсу.

Отже, цей комплекс, як вже зазначено, розташований в Інтернеті за посиланням «rpru-quest.at.ua». Як і будь-який сайт, він становить сукупність електронних документів (файлів), об'єднаних під однією адресою і дозволяє одночасно використовувати різні форми надання інформації у комп'ютерній мережі та її обробці, тобто працювати в єдиному об'єкті створеного веб-сайту. Виходячи з вищезазначеної класифікації, розроблений веб-сайт можна визначити таким чином: за доступністю сервісів – як відкритий; за природою змісту – як динамічний; за фізичним розташуванням – як сайт в Інтернеті; за схемою надання інформації – як тематичний. Наявність гіпертекстових технологій і гіперпосилань забезпечує вільне переміщення по веб-сайту та зручну навігацію.

Також особливостями цього проєкту була наявність автентичних он-лайн відео з переглядом англійською мовою. Представлені аудіо, відео записи та текстова інформація дозволяють не лише освоїти основний зміст практичного курсу англійської мови без особливих витрат часу та

проконтролювати свої знання за допомогою системи завдань і тестів, але й розвинути комунікативні здібності при прослуховуванні текстів, озвучених носіями мови і, при необхідності, переглянути відеозаписи.

Окрім он-лайн відео, інтерес також становить наявність аудіокниг, які були як художніми, так і пізнавальними творами, начитаними професійними акторами, записаними на звукові носії.

Серед усіх можливостей, представлених на сайті, можна виділити он-лайн тести і флеш – ігри. Он-лайн тести є невеликим модулем для самоперевірки у вигляді тестів за окремими темами курсу, які представляли набір запитань з варіантами відповідей. При відповідях система реєструвала, яку відповідь обирав студент, і залежно від того, правильна чи неправильна відповідь, виставляла оцінку. Зрештою, сума оцінок виводилася на загальне табло. До переваг комп'ютерного тестування можна віднести такі чинники, як швидке проведення, швидка і без помилок обробка, можливість швидкого отримання результатів, забезпечення стандартних умов тестування для всіх випробовуваних, контроль процедури тестування і, при необхідності, фіксація часу кожної відповіді, можливість відсутності викладача як відволікаючого чинника (наодинці з комп'ютером), наочність і цікавість процесу, підтримка уваги за допомогою кольору, звуку, ігрових моментів, що особливо важливо для повчальних програм, легка архівація результатів, можливість об'єднання тестів у батареї (пакети програм) з єдиною підсумковою інтерпретацією та можливість проведення масових досліджень. До недоліків комп'ютерних тестів можна віднести складність тестів, тривалість створення, необхідність комп'ютера для проведення тестування, необхідність навичок роботи на комп'ютері, відсутність індивідуального підходу, шаблонність до сприйняття інформації і до її обробки, неможливість перевірити всі види мовної діяльності.

Флеш-ігри за повчальними можливостями не поступаються аудіо або відео засобам при вивченні англійської мови. Вони належать до технології Flash, яка використовує мову програмування ActionScript, засновану на ECMAScript. В основі анімації у Flash лежить векторний морфінг, тобто плавне «перетікання» одного ключового кадру в інший, що дозволяє робити складні мультиплікаційні сцени, задаючи лише декілька ключових кадрів. Продуктивність Flash Player при відтворенні анімації у декілька разів перевищує продуктивність віртуальної машини Javascript у браузері, що підтримують попередній стандарт HTML5, хоч набагато поступається додаткам, що працюють взагалі без використання віртуальних машин. Flash Player є віртуальною машиною, на якій виконується завантажений з Інтернету код flash – програми. Плюсами такої технології

є можливість розробляти додатки в ігровій формі з аудіо та відео відтворенням і з можливістю самим керувати роликом, фільмом, грою і т. ін.

Технологічні можливості, описані вище, були б неповними без опису ще таких можливостей, які представлені на сайті, а саме: наявність гаджетів і віджетів. Гаджет (з англ. значить – пристосування) у сучасних інтернет-технологіях використовується як окремі модулі для невеликого застосування, що надають додаткову інформацію. У нашому випадку було використано їх для надання допомоги при вивченні англійської мови (он-лайн перекладач). Віджети (не мають перекладу), по суті, виконують ті ж самі функції, що й гаджети, при цьому вони можуть мати примітивний інтерфейс для зручнішої роботи.

У структуру сайту було внесено веб-сторінку Answer. com., яка за сутністю є розташованим в Інтернеті аутентичним довідковим комплексом, що містить тлумачний словник. Наявність тлумачного словника надає можливість студенту швидко отримати розгорнуту інформацію за будь-яким запитом, що супроводжувалося озвучуванням.

Структура сайту складає певне розташування розділів, що дозволяє студентам швидко переходити від однієї сторінки до іншої, не роблячи більше 3-4 кліків. Розроблена структура дає можливість розмістити на сайті максимум корисної інформації, яка є легко доступною і не вимагає великих зусиль для її знаходження та засвоєння. Створення сайту супроводжувалося ретельною розробкою усіх деталей і елементів ресурсу з урахуванням тематики, напряду навчальної діяльності та обсягу текстової й графічної інформації. Зручна і зрозуміла навігація, логічне розташування інформаційних блоків, а також правильне відсоткове співвідношення тексту і графіки надавало можливість не лише зручно орієнтуватись у структурі сайту, але й сприяло успішному розвитку сайту і його достатньо частим використанням, про що свідчить сторінка сайту.

Отже, органічне поєднання усіх видів мовленнєвої діяльності при відпрацюванні мовного матеріалу є проблемою, яку практично неможливо вирішити у рамках традиційних методів навчання. Використання засобів НІТ дозволяє збагатити навчальний матеріал аудіо і відео фрагментами, мультимедіа матеріалами, застосовуючи, таким чином, усі види мовленнєвої діяльності, що сприяло найбільш ефективному засвоєнню інформації.

Багатофункціональність інформаційних комп'ютерних технологій. застосованих у розробленому веб-сайті на підставі цікавості викладу матеріалу з використанням довідкових ресурсів комп'ютерної мережі, а саме: електронних підручників, електронних словників, незвичайної формі подання матеріалу, пізнавальні ігри, розробка проектів, складання веб-квестів тощо, надає можливість інтенсифікувати навчальний процес

і здійснити ефективне поєднання нових і традиційних технологій, реалізувати інтерактивну взаємодію між всіма учасниками навчального процесу (студент – студент, студент – викладач, студент – група студентів), спростити функції контролю за рівнем знань, умінь і навичок студентів, здійснити постійний моніторинг успішності студентів, збагатити навчальний матеріал аудіо і відео фрагментами, матеріалами мультимедіа, текстовими документами, застосовуючи, таким чином, усі види мовленнєвої діяльності – читання, говоріння, аудіювання, письмо.

Як відомо, серед різноманіття нових педагогічних технологій певний інтерес становить проектне навчання з використанням НІТ, яке відрізняється кооперативним характером виконання завдань. Воно є творчим за своєю суттю і орієнтоване на розвиток особистості студента. Суть проектною методики полягає в тому, що мета занять і способи її досягнення визначаються самими студентами на підставі їхніх інтересів, індивідуальних особливостей, потреб, мотивів, уподобань, здібностей. Внаслідок цього особистісно-орієнтоване навчання, що лежить в основі проектною методики, призводить до зміни традиційної взаємодії «суб'єкт (викладач) – об'єкт (студент)» на партнерську навчальну співпрацю – «суб'єкт- суб'єкт».

Робота над обговоренням і створенням проектів проводилась у час, відведений на консультації і самостійну роботу студентів. При організації проектною діяльності в процесі вивчення англійської мови виникала педагогічна і психологічна проблема створення, формування або збереження вже наявної у студентів потреби спілкування і пізнання засобами цієї мови особисто-значущою інформації. Загальний принцип, на якому базується метод проектів, саме полягає в установленні безпосереднього зв'язку навчального матеріалу з накопиченим життєвим досвідом студентів. Найважливішими чинниками, які сприяють формуванню внутрішнього мотиву мовленнєвої діяльності при проектному навчанні є, передусім, наявність інтересу до виконання проекту з боку всіх його учасників

Робота з розробки проектів охоплює, як відомо, три основні етапи з відповідним змістом та функціями діяльності студентів і викладача: підготовчий, основний і завершальний. Підготовчий етап спрямований на створення мотивації, цілепокладання, планування. На цьому етапі студентами визначалась тема, аналізувалась проблема, уточнювалися цілі кінцевого результату. Студенти обговорювали завдання, виявляли проблеми, висували шляхи їх рішення, формували завдання проекту, створювали робочі групи, розподіляли ролі, визначали джерела інформації, способи її збору. Консультаційно-координувальна функція викладача полягала в мотивуванні, наданні допомоги в постановці

цілей, виробленні стратегії, наданню порад щодо розподілу ролей. Основний етап полягає в ухваленні рішень, завершальному обговоренні шляху реалізації проекту, визначенні способів представлення результату, зборі інформації, творчій переробці та виконанні проекту. Студенти визначали тактику, обирали оптимальний варіант способу реалізації проекту, збирали інформацію, проводили дослідження, синтезували і аналізували ідеї, оформляли проект. Викладач спостерігав за роботою студентів, консультував у разі необхідності, надавав поради, якщо студенти зверталися за допомогою, тобто керував побічно, без зайвого втручання. Завершальний етап – перевірка, захист, оцінювання. На цьому етапі здійснювалась підготовка та оформлення доповіді, обґрунтування процесу проектування, пояснення отриманих результатів, колективний захист проекту, аналіз досягнутих результатів, досягнення поставленої мети, оцінка результату. Студенти на цьому етапі розробляли форму презентації, захищали проект, потім колективно аналізували його. Викладач спостерігав за студентами, оцінюючи їх роботу.

Теми проектів обиралися студентами у відповідності з їх особистими інтересами і уподобаннями. Студенти групи колективно обговорювали тему проекту, визначали стратегію й тактику її виконання, обговорювали наявність необхідних мовних знань, умінь і навичок, виконували попередній пошук джерел інформації і таким чином визначали наявний у групі потенціал щодо виконання проекту. Завдання проекту мало зацікавити всіх студентів, які брали в ньому участь, а їх місце і роль у розробці й виконанні проектного завдання мало відповідати їх навчальним можливостям, що також обговорювалось робочою групою студентів. Після попереднього аналізу роботи в групі, студенти повідомляли викладача про їхній вибір і обґрунтовували його, а викладач при цьому вносив свої пропозиції і корективи. Таким чином при співпраці з викладачем на паритетних підставах остаточно приймалось рішення щодо реалізації проекту.

Наведемо приклад навчального проекту, який було розроблено з ініціативи студентів: проект «Літературний клуб». У рамках цього проекту відбувалося обговорення життя та творчості визначних англійських письменників і поетів: Уільям Шекспір, Чарльз Діккенс, Роберт Бернс.

Студенти також стали авторами сценарію літературного вечора, присвяченого творчості Бернарда Шоу. Для цього використовувались ресурси

Інтернет-порталу «Вікіпедія». Крім вищезазначених, розроблявся проект: «Мій університет: історія, реальність, перспективи». У процесі розробки проектів студентами використовувались навчальні можливості розробленого авторкою статті мультимедійного комплексу «npri-quest.at.ua»: теоретичний і довідковий матеріал з теми проектів; аудіо супровід (у разі необхідності); ілюстрації; довідковий словник «Answer. Com.»; онлайн-перекладач.

Висновки. Творчий характер навчальної діяльності студентів на підставі широкого запровадження сучасних інформаційних та інноваційних технологій забезпечував стійку мотивацію англійської діяльності. Паритетний підхід, встановлення суб'єкт-суб'єктних відносин у процесі навчальної діяльності за допомогою застосування інтерактивного мультимедійного навчального комплексу «npri-quest.at.ua» та робота над проектами із застосуванням Інтернет ресурсів сприяли втіленню в навчальний процес НІТ.

Як показав досвід проведеного дослідження, необхідна подальша робота у цьому науковому напрямку у зв'язку з його перспективністю.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : 2013. 590 с.
2. Бабенко О. Впровадження інформаційних технологій для розвитку творчого та критичного мислення студентів у процесі вивчення англійської мови. Молодий вчений, 2020. Вип. 12 (88), С.348-351.: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-12-88-67>.
3. Заслужена. А. А. Методичні рекомендації з удосконалення підготовки майбутніх філологів з англійської мови та літератури к ВНЗ України. Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія: зб. наук. праць. Київ. : НАУ, 2015. Вип. 2(7). С. 57–62.
4. Лазаренко Л. М. Використання методу проектів у процесі вивчення англійської мови студентами. Вісник приазовського державного технічного університету. Серія: Соціально-гуманітарні науки. 2019. № 67, Т. 2. С. 66–70.
5. Волошанська І.В. Зміст та специфіка застосування методу проектів при вивченні іноземної мови. Young Scientist» № 3.1 (55.1) • March, 2018. С. 19–22.
6. Ємельянова Д. В. Формування готовності майбутніх учителів гуманітарних дисциплін до самостійної роботи в умовах кредитно-модульного навчання. дис. ... канд. педаг. наук : 13.00.04. Південноукраїнський національний педагогічний ун-т. Одеса, 2011. 278 с.

Дата першого надходження рукопису до видання: 17.11.2025
Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 30.12.2025
Дата публікації: 30.12.2025